

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z HISTORII

Klasa Va

Rok szkolny 2026/2027

Przedmiot: Historia

Klasa: Va

Rok szkolny: 2026/2027

Nauczyciel: Izabella Sordyl

Szkoła: Szkoła Podstawowa w Kobiernicach

I. Ogólne wymagania edukacyjne

Uczeń:

- zna i stosuje podstawowe pojęcia historyczne;
 - zna najważniejsze wydarzenia, postacie i procesy historyczne omawiane podczas lekcji;
 - posługuje się chronologią;
 - potrafi określić wiek wydarzenia i obliczyć upływ czasu;
 - potrafi umieścić wydarzenia na osi czasu;
 - korzysta z map historycznych;
 - potrafi wskazać na mapie państwa, regiony i miejsca związane z omawianymi wydarzeniami;
 - rozpoznaje podstawowe rodzaje źródeł historycznych;
 - potrafi odczytać informacje z tekstu źródłowego, ilustracji, mapy i osi czasu;
 - wskazuje przyczyny i skutki wydarzeń historycznych;
 - dostrzega związki przyczynowo-skutkowe;
 - porównuje wydarzenia, postacie i zjawiska historyczne;
 - tworzy krótkie wypowiedzi ustne i pisemne;
 - posługuje się właściwą terminologią historyczną;
 - potrafi wyciągać proste wnioski na podstawie źródeł;
 - zna najważniejsze elementy dziedzictwa kulturowego Polski i Europy;
 - wykazuje szacunek dla dziedzictwa kulturowego i historycznego.
-

II. Wymagania na ocenę śródroczną

1. Cywilizacje starożytnego Wschodu

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia:
 - cywilizacja,
 - koczowniczy tryb życia,
 - osiadły tryb życia,
 - państwo,
 - społeczeństwo;
- wskazuje na mapie obszary najstarszych cywilizacji;
- wyjaśnia znaczenie wielkich rzek dla rozwoju pierwszych cywilizacji;
- zna podstawowe informacje dotyczące Mezopotamii;
- zna znaczenie rzek Tygrys i Eufrat;
- zna osiągnięcia mieszkańców Mezopotamii;
- wyjaśnia znaczenie wynalezienia pisma;
- zna podstawowe informacje o starożytnym Egipcie;
- wskazuje Egipt i Nil na mapie;
- wyjaśnia znaczenie Nilu dla rozwoju Egiptu;
- zna pojęcia:
 - faraon,
 - piramida,
 - mumia,
 - hieroglify,
 - papirus;
- zna podstawowe grupy społeczne starożytnego Egiptu;
- zna najważniejsze osiągnięcia cywilizacji egipskiej.

2. Starożytna Grecja

Uczeń:

- wskazuje Grecję na mapie;
- wyjaśnia wpływ warunków geograficznych na życie starożytnych Greków;
- zna pojęcie **polis**;
- zna najważniejsze informacje dotyczące Aten i Sparty;
- potrafi porównać Ateny i Spartę;
- wyjaśnia pojęcie demokracji ateńskiej;
- zna postać Peryklesa;
- zna podstawowe zasady funkcjonowania demokracji ateńskiej;
- zna pojęcia:
 - agora,
 - Akropol,
 - obywatel,
 - demokracja;
- zna najważniejsze informacje dotyczące wychowania spartańskiego;

- zna wierzenia starożytnych Greków;
- wyjaśnia pojęcie mitologii;
- zna wybrane bóstwa greckie;
- zna znaczenie igrzysk olimpijskich;
- zna najważniejsze osiągnięcia kultury greckiej;
- zna wybrane osiągnięcia filozofii, literatury, sztuki i architektury greckiej.

3. Starożytny Rzym

Uczeń:

- wskazuje Półwysep Apeniński i Rzym na mapie;
- zna legendę o założeniu Rzymu;
- zna podstawowe etapy rozwoju państwa rzymskiego;
- wyjaśnia pojęcia:
 - republika,
 - senat,
 - konsul,
 - cesarstwo,
 - cesarz,
 - legion;
- zna podstawowe informacje dotyczące republiki rzymskiej;
- zna postać Juliusza Cezara;
- zna postać Oktawiana Augusta;
- wyjaśnia, w jaki sposób Rzym stał się wielkim imperium;
- zna organizację armii rzymskiej;
- przedstawia podstawowe informacje dotyczące życia codziennego Rzymian;
- zna najważniejsze osiągnięcia cywilizacji rzymskiej;
- zna znaczenie prawa rzymskiego;
- zna pojęcia:
 - akwedukt,
 - drogi rzymskie,
 - amfiteatr,
 - gladiator;
- rozpoznaje podstawowe zabytki kultury rzymskiej;
- wyjaśnia znaczenie języka łacińskiego.

4. Chrześcijaństwo w starożytności

Uczeń:

- wskazuje Palestynę na mapie;
- zna podstawowe informacje dotyczące życia Jezusa Chrystusa;
- wyjaśnia pojęcia:
 - chrześcijaństwo,
 - chrześcijanin,
 - monoteizm,
 - Ewangelia,
 - apostoł;

- zna podstawowe zasady chrześcijaństwa;
 - wyjaśnia przyczyny prześladowań chrześcijan;
 - zna postać Konstantyna Wielkiego;
 - wyjaśnia znaczenie edyktu mediolańskiego;
 - wyjaśnia, w jaki sposób chrześcijaństwo rozprzestrzeniło się w Imperium Rzymskim;
 - zna znaczenie chrześcijaństwa dla rozwoju kultury europejskiej.
-

III. Wymagania na ocenę roczną

Oprócz wymagań śródrocznych uczeń powinien opanować treści dotyczące średniowiecza.

1. Bizancjum

Uczeń:

- wskazuje Konstantynopol na mapie;
- zna podstawowe informacje dotyczące Cesarstwa Bizantyjskiego;
- zna postać Justyniana Wielkiego;
- zna znaczenie Kodeksu Justyniana;
- zna podstawowe osiągnięcia kultury bizantyjskiej;
- wyjaśnia znaczenie Konstantynopola;
- zna przyczyny i podstawowe skutki podziału chrześcijaństwa;
- rozróżnia chrześcijaństwo zachodnie i wschodnie.

2. Świat islamu

Uczeń:

- wskazuje Półwysep Arabski na mapie;
- zna postać Mahometa;
- wyjaśnia pojęcia:
 - islam,
 - muzułmanin,
 - Koran,
 - Allah,
 - meczet;
- zna podstawowe zasady islamu;
- wyjaśnia przyczyny powstania i rozwoju islamu;
- wskazuje obszary ekspansji Arabów;
- zna osiągnięcia cywilizacji arabskiej;
- wyjaśnia wpływ kultury arabskiej na Europę.

3. Europa średniowieczna

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie średniowiecza;
- zna ramy czasowe średniowiecza;
- wyjaśnia pojęcia:
 - feudalizm,
 - senior,
 - wasal,
 - lenno;
- przedstawia zależności między seniorem a wasalem;
- zna podstawowe grupy społeczne średniowiecznej Europy;
- zna rolę Kościoła w średniowieczu;
- wyjaśnia znaczenie zakonów;
- zna podstawowe informacje dotyczące życia mieszkańców średniowiecznej Europy.

4. Społeczeństwo średniowieczne

Uczeń:

- zna pojęcie stanu;
- wymienia podstawowe stany społeczne;
- charakteryzuje życie:
 - rycerstwa,
 - duchowieństwa,
 - chłopów,
 - mieszczan;
- zna zasady funkcjonowania systemu lennego;
- przedstawia wygląd i funkcjonowanie średniowiecznego miasta;
- przedstawia życie na średniowiecznej wsi;
- zna podstawowe zajęcia mieszkańców miast i wsi;
- wyjaśnia znaczenie rzemiosła i handlu.

5. Kultura średniowiecza

Uczeń:

- zna podstawowe cechy kultury średniowiecznej;
 - wyjaśnia rolę Kościoła w rozwoju kultury;
 - zna znaczenie klasztorów;
 - rozpoznaje styl romański;
 - rozpoznaje styl gotycki;
 - potrafi wskazać podstawowe różnice między stylem romańskim i gotyckim;
 - zna podstawowe cechy średniowiecznej architektury;
 - zna ideał rycerza średniowiecznego;
 - wyjaśnia pojęcia:
 - kodeks rycerski,
 - etos rycerski,
 - turniej.
-

IV. Polska pierwszych Piastów

Uczeń:

- zna legendy związane z początkami państwa polskiego;
 - zna plemiona zamieszkujące ziemie polskie;
 - zna postać Mieszka I;
 - wskazuje państwo Mieszka I na mapie;
 - zna datę chrztu Polski – **966 r.**;
 - wyjaśnia przyczyny przyjęcia chrztu przez Mieszka I;
 - przedstawia znaczenie chrztu Polski;
 - zna postać Bolesława Chrobrego;
 - zna znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego;
 - zna datę koronacji Bolesława Chrobrego – **1025 r.**;
 - przedstawia osiągnięcia Bolesława Chrobrego;
 - zna podstawowe informacje dotyczące kryzysu monarchii piastowskiej;
 - zna postać Kazimierza Odnowiciela;
 - zna postać Bolesława Śmiałego;
 - zna postać Bolesława Krzywoustego;
 - zna przyczyny wprowadzenia zasady senioratu.
-

V. Polska w okresie rozbicia dzielnicowego

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie rozbicia dzielnicowego;
 - zna przyczyny rozbicia dzielnicowego;
 - zna postać Bolesława Krzywoustego;
 - zna podstawowe postanowienia jego testamentu;
 - wskazuje na mapie ziemie polskie w okresie rozbicia dzielnicowego;
 - przedstawia skutki rozbicia dzielnicowego;
 - zna procesy gospodarcze i społeczne zachodzące w tym okresie;
 - zna znaczenie osadnictwa na prawie niemieckim;
 - zna rolę lokacji miast i wsi;
 - zna postacie związane ze zjednoczeniem ziem polskich;
 - wyjaśnia, w jaki sposób doszło do zjednoczenia Polski.
-

VI. Polska w XIV wieku

Uczeń:

- zna postać Władysława Łokietka;
- zna najważniejsze wydarzenia związane ze zjednoczeniem Polski;

- zna datę koronacji Władysława Łokietka
 - zna postać Kazimierza Wielkiego;
 - przedstawia najważniejsze dokonania Kazimierza Wielkiego;
 - zna znaczenie reform wewnętrznych Kazimierza Wielkiego;
 - wyjaśnia znaczenie powiedzenia „zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną”;
 - zna znaczenie Akademii Krakowskiej;
 - przedstawia zmiany terytorialne państwa polskiego;
 - zna najważniejsze informacje dotyczące polityki zagranicznej Kazimierza Wielkiego.
-

VII. Polska i Litwa – unia polsko-litewska

Uczeń:

- wskazuje Polskę i Litwę na mapie;
 - zna przyczyny nawiązania stosunków polsko-litewskich;
 - zna postać Jadwigi Andegaweńskiej;
 - zna postać Władysława Jagiełły;
 - zna okoliczności zawarcia unii w Krewie;
 - zna podstawowe postanowienia unii polsko-litewskiej;
 - wyjaśnia znaczenie chrztu Litwy;
 - przedstawia przyczyny konfliktu polsko-litewskiego z zakonem krzyżackim;
 - zna przyczyny i przebieg bitwy pod Grunwaldem;
 - zna datę bitwy pod Grunwaldem
 - wyjaśnia znaczenie zwycięstwa pod Grunwaldem.
-

VIII. Wymagania na poszczególne oceny

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej;
- nie zna podstawowych pojęć historycznych;
- nie rozpoznaje najważniejszych postaci i wydarzeń;
- nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi korzystać z osi czasu i mapy;
- nie podejmuje prób uzupełniania podstawowych braków.

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- zna podstawowe wiadomości dotyczące omawianych tematów;
- rozpoznaje najważniejsze postacie i wydarzenia;
- zna podstawowe pojęcia historyczne;
- z pomocą nauczyciela potrafi umieścić wydarzenie na osi czasu;
- potrafi wskazać podstawowe miejsca na mapie;
- rozpoznaje podstawowe źródła historyczne;
- odpowiada na proste pytania;
- wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela.

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
- samodzielnie posługuje się podstawowymi pojęciami;
- zna najważniejsze daty, wydarzenia i postacie;
- potrafi uporządkować wydarzenia chronologicznie;
- potrafi określić wiek wydarzenia;
- korzysta z mapy historycznej;
- wskazuje podstawowe przyczyny i skutki wydarzeń;
- potrafi udzielić krótkiej odpowiedzi na pytanie historyczne;
- poprawnie wykonuje typowe zadania.

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- dobrze opanował wiadomości i umiejętności;
- samodzielnie wyjaśnia pojęcia historyczne;
- wskazuje przyczyny i skutki wydarzeń;
- potrafi porównywać wydarzenia i postacie;
- sprawnie posługuje się chronologią;
- poprawnie korzysta z map historycznych;
- analizuje proste źródła historyczne;
- formułuje logiczne wypowiedzi;
- potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w typowych sytuacjach problemowych.

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wymagane wiadomości i umiejętności;
- samodzielnie i poprawnie posługuje się terminologią historyczną;
- sprawnie analizuje źródła historyczne;
- wskazuje związki przyczynowo-skutkowe;
- samodzielnie formułuje wnioski;
- potrafi porównywać różne zjawiska historyczne;
- sprawnie korzysta z map i osi czasu;
- tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne;

- potrafi uzasadnić własne stanowisko;
- wykorzystuje wiedzę w zadaniach problemowych.

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- w pełni opanował wymagania przewidziane programem nauczania;
 - samodzielnie i twórczo wykorzystuje zdobytą wiedzę;
 - bardzo dobrze analizuje i interpretuje źródła historyczne;
 - potrafi ocenić wiarygodność źródła;
 - samodzielnie formułuje argumenty i wnioski;
 - dostrzega związki pomiędzy różnymi wydarzeniami historycznymi;
 - potrafi łączyć wiedzę z różnych działów;
 - wykonuje zadania problemowe w sposób twórczy;
 - samodzielnie wyszukuje i selekcionuje informacje;
 - podejmuje dodatkowe zadania i projekty historyczne;
 - prezentuje szczególne zainteresowanie historią.
-

IX. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

Osiągnięcia ucznia mogą być sprawdzane poprzez:

- sprawdziany;
 - kartkówki;
 - odpowiedzi ustne;
 - pracę ze źródłem historycznym;
 - pracę z mapą;
 - pracę z osią czasu;
 - zadania chronologiczne;
 - zadania problemowe;
 - krótkie wypowiedzi pisemne;
 - prezentacje;
 - projekty indywidualne i grupowe;
 - pracę w grupach;
 - aktywność na lekcji;
 - zadania dodatkowe;
 - udział w konkursach historycznych.
-

X. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, jeżeli wynika to z odpowiedniej opinii, orzeczenia lub rozpoznanych potrzeb ucznia.

- Dostosowanie może obejmować:
 - sposób formułowania poleceń;
 - zakres i stopień trudności zadań;
 - czas przeznaczony na wykonanie zadania;
 - formę sprawdzania wiedzy;
 - sposób udzielania odpowiedzi;
 - liczbę zadań;
 - dodatkowe wyjaśnienia i wskazówki nauczyciela.
 - Dostosowanie wymagań nie oznacza rezygnacji z realizacji podstawy programowej.
-

XI. Warunki otrzymania oceny klasyfikacyjnej

- Śródroczna ocena klasyfikacyjna uwzględnia osiągnięcia ucznia w zakresie materiału zrealizowanego w pierwszym okresie.
- Roczna ocena klasyfikacyjna uwzględnia osiągnięcia ucznia z całego roku szkolnego.
- Przy ustalaniu oceny uwzględnia się:
 - stopień opanowania wiadomości;
 - stopień opanowania umiejętności;
 - samodzielność ucznia;
 - poprawność wykonywania zadań;
 - umiejętność korzystania ze źródeł;
 - umiejętność pracy z mapą;
 - znajomość chronologii;
 - umiejętność wyciągania wniosków;
 - postępy ucznia w nauce.
- Oceny klasyfikacyjne ustala się według skali:
 - **celujący – 6,**
 - **bardzo dobry – 5,**
 - **dobry – 4,**
 - **dostateczny – 3,**
 - **dopuszczający – 2,**
 - **niedostateczny – 1.**